

नेपाल सरकार
गृह मन्त्रालय
नेपाल प्रहरी प्रधान कार्यालय
(मानवश्रोत विकास विभाग, भर्ना छनौट शाखा)
नक्साल, काठमाण्डौ ।

प्राविधिक प्रहरी सहायक निरीक्षक (सि.एम.ए.) पदको खुला प्रतियोगितात्मक
परीक्षाको पाठ्यक्रम

सेवा: नेपाल प्रहरी
उपसमूह: स्वास्थ्य

समूह: प्राविधिक प्रहरी
श्रेणी: राजपत्र अनङ्कित द्वितीय

परीक्षा योजना (Examination Scheme)

क्र.सं.	परीक्षा चरण	विवरण	पूर्णाङ्क
१.	प्रथम चरण	प्रारम्भिक तथा विस्तृत स्वास्थ्य परीक्षण	-
२.	द्वितीय चरण	लिखित परीक्षा	२००
३.	तृतीय चरण	विशेष स्वास्थ्य परीक्षण	-
४.	चतुर्थ चरण	अन्तरवार्ता	३०

प्रथम चरण:- प्रारम्भिक तथा विस्तृत स्वास्थ्य परीक्षण

- प्रहरी सेवाको पदमा नियुक्ति र बढुवा गर्दा अपनाउनु पर्ने सामान्य सिद्धान्त, २०६९ को अनुसूची-६ र ८ बमोजिम हुने ।

द्वितीय चरण:- लिखित परीक्षा योजना (Written Examination Scheme)

पत्र	विषय	पूर्णाङ्क	उत्तीर्णाङ्क	परीक्षा प्रणाली	प्रश्न संख्या अङ्कभार	समय
प्रथम	Professional and Service Specific Test (PSST)	१००	४०	वस्तुगत बहुवैकल्पिक प्रश्न (Multiple Choice)	५० प्रश्न×२ अंक = १००	४५ मिनेट
द्वितीय		१००	४०	विषयगत (Subjective)	<u>छोटो उत्तर</u> ८ प्रश्न×५ अंक = ४० <u>लामो उत्तर</u> ६ प्रश्न ×१० अंक = ६०	२ घण्टा ३० मिनेट

तृतीय चरण:- विशेष स्वास्थ्य परीक्षण

- प्रहरी सेवाको पदमा नियुक्ति र बढुवा गर्दा अपनाउनु पर्ने सामान्य सिद्धान्त, २०६९ को अनुसूची-९ बमोजिम हुने ।

चतुर्थ चरण:- अन्तरवार्ता (Interview)

विषय	पूर्णाङ्क	परीक्षा प्रणाली
अन्तरवार्ता	३०	मौखिक

- यो पाठ्यक्रमको योजना अनुसार दुई पत्रको लिखित परीक्षा हुनेछ ।
- लिखित परीक्षाको माध्यम भाषा नेपाली वा अंग्रेजी अथवा नेपाली र अंग्रेजी दुवै हुनेछ ।
- पाठ्यक्रमको प्रथम र द्वितीय पत्रको विषयवस्तु एउटै हुनेछ ।
- प्रथम र द्वितीय पत्रको लिखित परीक्षा छुट्टाछुट्टै हुनेछ ।
- लिखित परीक्षाको प्रथम तथा द्वितीय पत्रको पाठ्यक्रमका इकाइहरूको प्रश्नहरूको संख्या निम्नानुसार हुनेछ ।

प्रथम पत्रका इकाइ	१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०
प्रथम पत्रका प्रश्न संख्या	५	३	६	६	४	५	५	६	५	५
द्वितीय पत्रका खण्ड	खण्ड-क(A)				खण्ड-ख (B)				खण्ड-ग (C)	
द्वितीय पत्रका इकाइ	१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०
द्वितीय पत्रका	छोटो	२			४				२	
प्रश्न संख्या	लामो	३			३				-	

- यस पाठ्यक्रममा जे सुकै कुरा लेखिएको भए तापनि पाठ्यक्रममा परेका ऐन नियमहरू तथा नीतिहरू परीक्षाको मिति भन्दा ३ महिना अगाडि (संशोधन भएका वा संशोधन भई हटाईएका वा थप गरी संशोधन भई) कायम रहेकालाई यस पाठ्यक्रममा रहेको सम्झनु पर्छ ।
- वस्तुगत बहुवैकल्पिक (Multiple Choice) प्रश्नहरूको उत्तर सही दिएमा प्रत्येक सही उत्तर बापत २ (दुई) अंक दिईने छ भने गलत उत्तर दिएमा प्रत्येक गलत उत्तर बापत २०% अंक कट्टा गरिने छ । तर उत्तर नदिएमा त्यस बापत अंक दिईने छैन र अंक कट्टा पनि गरिने छैन ।
- द्वितीय पत्रको विषयगतप्रश्नकालागितोकिएका १० अङ्ककाप्रश्नहरूको हकमा १० अङ्कको एउटा लामोप्रश्नवाएउटै प्रश्नकादुई वादुई भन्दा बढी भाग (Two or more parts of a single question) वा एउटा प्रश्नअन्तर्गत दुई वा बढी टिप्पणीहरू (Short notes) सोध्न सकिनेछ ।
- द्वितीय पत्रको पाठ्यक्रमलाई ३ वटा खण्डमा विभाजन गरिएको छ । ३ वटा खण्डको लागि ३ वटै उत्तरपुस्तिका दिईनेछ र परीक्षार्थीले प्रत्येक खण्डका प्रश्नहरूको उत्तर सोही खण्डको उत्तरपुस्तिकामा लेख्नुपर्नेछ ।
- यस भन्दा अगाडि लागू भएको माथि उल्लेखित समूहको पाठ्यक्रम खारेज गरिएको छ ।

पाठ्यक्रमलागूमिति:- २०७९/१०/१९ गते ।

लिखित परीक्षा (Written Examination)

प्रथम र द्वितीय पत्र :- Professional and Service Specific Test (PSST)

खण्ड “क” (Section-A)

- 1. Anatomical structure and function of the different organs of the body system,**
 - 1.1. Digestive system
 - 1.2. Respiratory system
 - 1.3. Cardiovascular system
 - 1.4. Reproductive system
 - 1.5. Endocrine system
 - 1.6. Nervous system
 - 1.7. Skeletal system
 - 1.8. Sense organ system
- 2. Health education**
 - 2.1. Health Education, importance and method
 - 2.2. Communication & barrier of communication
 - 2.3. Learning process
 - 2.4. Leadership.
- 3. Community Health**
 - 3.1. Epidemiology
 - 3.1.1. Definition and Scope of Epidemiology
 - 3.1.2. Vital statistic
 - 3.1.3. Epidemiological traid
 - 3.1.4. Disease prevention
 - 3.1.5. Basic principle of disease transmission
 - 3.1.6. Immunity.
 - 3.2. Environmental sanitation
 - 3.2.1. Environmental sanitation
 - 3.2.2. Scope of environmental sanitation iii. Water (Source, Water purification)
 - 3.2.3. Excreta disposal and faecal born disease
 - 3.2.4. Solid waste method of termination
 - 3.2.5. Disposal of waste water
 - 3.2.6. Health & Disease spectrum
 - 3.2.7. Food sanitation
 - 3.2.8. Insects and rodents and their importance in public health
 - 3.2.9. Milk hygiene & Milk born disease.
- 4. Basic Medical Procedures and First Aid Treatment**
 - 4.1. First Aid of:
 - 4.1.1. Shock, Bleeding, burn/scalds, fracture, Ear, Throat, Nose and Eye injuries, Poisoning, Snake bite, Insect bite and Animal bite, & Frost bite
 - 4.1.2. First aid treatment of electrical injury
 - 4.1.3. Drawing, Choking, High fever fit and convulsion
 - 4.2. Basic Medical Procedures:
 - 4.2.1. Vital signs

- 4.2.2. Investigation process and Importance of urine, Stool, Blood, Sputum pus and throat swab collection
- 4.2.3. Bandage (Importance, types & application)
- 4.2.4. Technique of giving injection
- 4.2.5. Sterilization process, importance, type and methods.

खण्ड “ख” (Section-B)

5. Vector Borne Disease (VBDs):

- 5.1. History and Epidemiology of VBDs- Mode of transmission, causative agent, host, vector and environment, Life cycle of vectors and parasites/viruses.
- 5.2. Rationale and Tools and techniques for the Prevention and control of VBDs.
- 5.3. Clinical features, Diagnosis and Case Management of VBDs
- 5.4. Nepal's National Goal, objectives, prevention and control strategies, approaches, methods and activities, National Treatment Protocol of VBDs. Trends of transmission, geographical distribution, epidemiological situation.

6. Maternal and Child Health, Family Planning and Nutrition

6.1. Maternal and Child Health

- 6.1.1. Antenatal care
- 6.1.2. Physiological Change during pregnancy
- 6.1.3. Danger signs
- 6.1.4. High risk group (mother)
- 6.1.5. Population education
- 6.1.6. Population pyramids
- 6.1.7. Consequences of population growth
- 6.1.8. Measures to solve population problem.
- 6.1.9. Family planning methods
- 6.1.10. Temporary method
- 6.1.11. Permanent method

6.2. Nutrition

- 6.2.1. Source of nutrients
- 6.2.2. Nutritional status measurements
- 6.2.3. Breast feeding, Weaning and supplementary foods
- 6.2.4. PEM (Protein Energy malnutrition) sign/symptoms, prevention and treatment

7. Communicable Disease and Microbiology

7.1. Microbiology

- 7.1.1. Micro-organisms (Bacteria, virus, parasites fungus, protozoa, helminthes)

7.2. Communicable Diseases

Causes, clinical features, treatment, compilation and prevention of:

- 7.2.1. Amoebic, bacillary, dysentery, giardiasis
- 7.2.2. Cholera, Tuberculosis, Malaria
- 7.2.3. Parasitic Diseases
- 7.2.4. Viral Disease (AIDS, Chicken pox, measles, influenza and common cold, mumps, Rabies, infective, hepatitis, polomyelitis, trachoma)
- 7.2.5. Bacterial Disease
- 7.2.6. Leprosy, pertusis, tetanus, gastro-enteritis

7.2.7. Enteric fever, diphtheria, syphilis, gonorrhoea.

8. Medicine & Surgery:

8.1. Medicine:

History taking/physical examination, Causes, signs and symptoms, type, prevention, treatment, complication and investigation of:

8.1.1. Digestive System

- Gastritis, peptic ulcer, cholecystitis
- Appendicitis
- Dysentery
- Gastroenteritis

8.1.2. Respiratory system

- Common cold
- Tonsillitis
- Pharyngitis
- Rhinitis
- Sinusitis

8.1.3. Cardiovascular System

- Hyper Tension
- Genito-Urinary System
- Nephritis
- Renal Colic
- Urinary Tract Infection (UTI)

8.2. Surgery:

Definition Clinical Features and appropriate treatment of:

8.2.1. Boils

8.2.2. Carbuncles

8.2.3. Ulcer

8.2.4. Piles

8.2.5. Wound

8.2.6. Burn and scalds

8.2.7. Fracture

8.2.8. Dislocation and sprain

8.2.9. Head and spinal cord injuries

8.2.10. Bleeding

8.2.11. Foreign body in eye, ear, nose and throat

8.2.12. Conjunctivitis, iritis, trachoma, cataract, sty, Otitis externa

8.2.13. Common problem of teeth and mouth

8.2.14. Acute abdominal problem

9. Pharmacy and Pharmacology

9.1. Pharmacy

9.1.1. Terminology used in pharmacy

9.1.2. Simple pharmaceutical calculation according to Indian pharmacopoeia (IP) and British pharmacopoeia (BP) and formulary

9.1.3. Inventory management

9.1.4. Dispensing and Narcotic drugs management

9.1.5. Banded drugs

9.2. Pharmacology

9.2.1. Terms used in pharmacology

9.2.2. Meaning and types of Antibiotic

9.2.3. Action, use, dose, general side effects and contradiction of the drugs used in different systems and condition:

9.2.3.1. Digestive systems

9.2.3.2. Respiratory system

9.2.3.3. Different Conditions

- Pain
- Fever
- Inflammation
- Locally used preparations
- Antihypertensive drugs
- Nutritional Supplementary Drugs
- Vaccines
- Hormones
- Oral rehydration therapy
- Parental solution

खण्ड “ग” (Section-C)

१०. सामान्य ज्ञान तथा नेपाल प्रहरी सेवा सम्बन्धी

- क. नेपालको भूगोल सम्बन्धी सामान्य जानकारी (भौगोलिक अवस्था, स्वरूप, किसिम र विशेषताहरू, हावापानीको किसिम र विशेषता, जल सम्पदा: स्थिति र महत्व, वन सम्पदा: अवस्था र महत्व, नेपालका प्रमुख हिमशिखरहरू, तालतलैया, झरना, भञ्ज्याङ ।
- ख. इतिहास र संस्कृति सम्बन्धी सामान्य जानकारी (आधुनिक नेपालको इतिहास (पृथ्वीनारायण शाह देखी हालसम्म), नेपालको सांस्कृतिक, धार्मिक एवं मौलिक परम्परा, जातजाति, भाषाभाषी, कला र साहित्य सम्बन्धी सामान्य जानकारी ।
- ग. नेपालको वर्तमान संविधान २०७२ (भाग १, ३, ४, ५, २८ र अनुसूचीहरू)
- घ. जनसंख्या र वातावरण सम्बन्धी सामान्य जानकारी (जनसंख्या, शहरीकरण, बसोवास (बँसाईसराई), जैविक विविधता, जलवायु परिवर्तन, वातावरण तथा प्रदूषण)
- ङ. समसामयिक घटना तथा नविनतम् विषयवस्तुहरू: (राष्ट्रिय तथा अन्तर्राष्ट्रिय महत्वका राजनैतिक, सामाजिक, आर्थिक, वैज्ञानिक, सांस्कृतिक, खेलकूद, पुरस्कार, कला, साहित्य, संगीत सम्बन्धी)
- च. नेपाल प्रहरीको पृष्ठभूमि (वि.स. २००७ साल देखि हालसम्म) र वर्तमान अवस्था ।
- छ. प्रहरी ऐन, २०१२ र प्रहरी नियमावली, २०७१ (संशोधन सहित) का मुख्य-मुख्य व्यवस्थाहरू (संगठनात्मक स्वरूप, सेवाको प्रकार, दर्ज्यानी चिन्ह, पद तथा श्रेणी सेवा, शर्त र सुविधा, प्रहरी आचरण, नियुक्ति र अवकाश सम्बन्धी व्यवस्था)
- ज. विविध:- नेपाल प्रहरी र अन्य सुरक्षा निकायहरू (नेपाली सेना, सशस्त्र प्रहरी बल नेपाल र राष्ट्रिय अनुसन्धान विभाग) संगको सम्बन्ध, सार्क, संयुक्त राष्ट्रसंघ र इन्टरपोल सम्बन्धी जानकारी ।

लिखित परीक्षाको नमूना प्रश्नपत्र

वस्तुगत बहुवैकल्पिक प्रश्न (Multiple Choice Question)

1. Bleeding can be stopped by
 - a) Cleaning wound
 - b) Giving antibiotics
 - c) Applying pressure/bandage
 - d) All of the above
2. Malaria is caused by
 - a) Virus
 - b) Bacteria
 - c) Fungus
 - d) Protozoa
3. When the Pulse Rate is less than 60/m It is called
 - a) Tachycardia
 - b) Bradycardia
 - c) Tachypnea
 - d) All of the above
4. To prevent sacral bed sores the preferred support is
 - a) Bed cradles
 - b) Foot board
 - c) Air ring
 - d) Pillow
5. Which is the typical sign-symptom of poisonous snake bite?
 - a) Vomiting
 - b) Bleeding
 - c) Ptosis
 - d) Nausea

छोटो प्रश्न (Short Question)

1. Discuss the types of shock and its first aid management.

लामो प्रश्न (Long Question)

1. What is PEM? Discuss its management.

-समाप्त-